

Studijski posjet Bretanji

Četvrti sastanak SRCplus projekta održan je u francuskom gradu Rennes u pokrajini Bretanji. SRCplus partner i domaćin sastanka AILE, organizirao je odlični studijski posjet koji je uključivao: posjet bioplinskom postrojenju, posjet plantaži KKO vrbe, predstavljanje mehanizacije za sječu KKO i posjet kotlovnici grada Mené gdje se drvena sječka KKO koristi za grijanje javnih zgrada i kućanstava. Studijski posjet vodio je g. Dominique Rocaboy, poljoprivrednik i član Ruralne inicijative Mené koja je osnovana krajem 90'ih od strane grupe poljoprivrednika osviještenih o poveznici između moderne poljoprivrede i njenih negativnih utjecaja na okoliš, posebice u slučaju zbrinjavanja stajskog gnoja. G. Rocaboy proveo je sudionike kroz bioplinsko postrojenje Géotexia koje koristi lokalno dostupan otpad (primarno stajski gnoj i gnojovku) kao supstrat u proizvodnji bioplina.

Bioplinsko postrojenje godišnje proizvede 13800 MWh električne i 14400 MWh toplinske energije za potrebe u regiji te trenutno vodom preostalom iz procesa digestije (oko 1000 m³/ha) navodnjava 6 ha KKO vrbe putem sustava za navodnjavanje kojeg čini 3 km podvodnih cijevi. Na plantaži KKO vrbe bilo je moguće vidjeti posječene stabljike vrbe koje se suše na polju da bi kasnije bile sasjeckane i plasirane na lokalno tržište, tj. za potrošnju u kotlovima općine Mené.

Od studenog 2013. godine, zasađeno je 30 ha SRC vrbe, od čega je 18 ha zasađeno u svrhu pročišćavanja vode. Gustoća plantaža iznosi 1900 biljaka/ha, a plantaže se uglavnom sastoje od različitih kombinacija kultura kratkih ophodnji: 70% bagrem i 30% javor; 70% bagrem, 15% javor i 15% joha; 50% vrba i 50% joha. 12 hektara zasađeno je klasičnom pripremom tla i uključuje 1900 reznica/ha u redovima i omjeru 50% bagrem i 50% vrba. Na kraju studijskog posjeta, partneri su imali priliku razgovarati s predstavnicima lokalnih inicijativa, lokalnim upravnim tijelima i lokalnim dionicima koji su podijelili svoje znanje i iskustva te ohrabрили konzorcij da nastavi na projektima poput SRC.

SRCplus aktivnosti u Hrvatskoj

Prvi seminar za korisnike drvene sječke i peleta u Vinkovcima

Prvi od dva predviđena seminara SRCplus projekta za korisnike drvene sječke i peleta održan je 22. ožujka u Vinkovcima. Na seminaru su obrađene sljedeće teme: kulture kratkih ophodnji općenito, kvaliteta drvene sječke i peleta – uzorkovanje i analiza, tehnologije za pretvorbu biomase u energiju, financiranje projekata na biomasu i druge. Posebno su naglašeni pozitivni utjecaji biomase na okoliš i društvo, a prikazani su i brojni uspješni projekti koji potkrepljuju navedene tvrdnje i koji mogu poslužiti kao inspiracija onima koji razmišljaju o prelasku na grijanje biomasom. Na radionici se raspravljalo i o kvaliteti biomase iz KKO te je zaključeno da su peleti prikladniji za male kotlovnice, posebice zbog pitanja kvalitete drvene sječke i problema smještaja spremišta za biomasu u zgradama. Drvena sječka iz KKO prikladnija je za korištenje u industrijskim kotlovima velikih kapaciteta gdje parametri kvalitete nisu toliko bitni i gdje sječka iz KKO može potencijalno zamijeniti korištenje kvalitetnije biomase iz šuma koje se onda može usmjeriti u druge procese (npr. proizvodnju peleta). Seminar je želio skrenuti pozornost sudionika na KKO kao potencijalnog izvora drvene biomase za energiju te ukazati na važnost na povezanost dionika u lancu. Drugi seminar na tu temu održati će se na području Osječko-baranjske županije u jesen 2016. godine.

Osim navedenog seminara za jesen 2016. možemo najaviti i seminar za poljoprivrednike te info dan o kvaliteti sječke iz KKO.

Međunarodni poljoprivredni sajam u Bjelovaru

gđa. Kulišić predstavila projekt.

SRCplus projekt sudjelovao je i na Međunarodnom poljoprivrednom sajmu u Bjelovaru. Bila je to idealna prilika za predstavljanje projekta i Priručnika o održivom uzgoju KKO različitim dionicima među kojima su se našli i visoki državni dužnosnici poput Ministra poljoprivrede. U okviru sajma organizirana je i Regionalnoj konferenciji privatnih šumoposjednika jugoistočne Europe na kojoj je

Sječa KKO s novim prototipom harvesterera

Sudionici treninga za poljoprivrednike u Bavarskoj imali su priliku ovog siječnja prisustvovati sječi plantaže KKO u blizini Centra za trgovinu biomasom Achental. Cijeli događaj popratila je i ekipa Bavarske televizije koja je snimila reportažu o navedenom događaju. Na taj način su poljoprivrednici mogli direktno postaviti pitanja stručnjacima, ali i vidjeti sječu uživo. Sječa je obavljena novim prototipom harvesterera koji može biti montiran ili učvršćen na standardni traktor što njegovo korištenje čini izrazito fleksibilnim. Za priključivanje harvesterera potreban je traktor od minimalno 150 konjskih snaga. Još jedna od prednosti ovog harvesterera, koji je razvio Institut za poljoprivredno inženjerstvo [Leibniz Institute for Agricultural Engineering Potsdam-Bornim](http://www.leibniz-atb.de) (ATB) je da se može prevoziti na prikolici budući da mu je težina tek 1,5 tona.

Zbog problema s tlom i nepovoljnih vremenskih uvjeta, toga dana samo posječeno je samo 1,4 ha plantaže od 3,5 ha, međutim ostvaren je očekivani prinos biomase od oko 45 t/s.t, što je zadovoljavajuće za prvu sječu i što odgovara očekivanim vrijednostima iz literature od 8 t/s.t/god. Proizvedena svježa drvena sječka prevezena je odmah u obližnji centar za biomasu, gdje će se koristiti kao energent u toplani općine Grassau. Filmska ekipa Bavarske televizije snimila je trening i rad stroja, a reportaža je emitirana 7. veljače 2016. godine u okviru serijala "Schwaben & Altbayern". Reportažu pogledajte na sljedećoj poveznici (samo na Njemačkom): <http://www.biomassehof-achental.de/biomassehof-auf-you-tube.html>

Drugi trening za upravitelje javnim zemljištem u Zlínu

Drugi trening za upravitelje javnim zemljištem organiziran je u regiji Zlinu u travnju 2016. godine, a okupio je 53 upravitelja i vlasnika javnog zemljišta te predstavnike lokalnih organizacija na području zaštite okoliša i prirode Arnika, Veronica i Bílé Karpaty. Cilj treninga bio je prijenos znanja i iskustava kod osnivanja KKO plantaža. Osim prijenosa znanja, seminar je također pridonio jačanju suradnje među dionicima, konkretno između Energetske agencije regije Zlin, vlasnika javnog zemljišta te ostalih dionika u Zlin regiji.

SRCplus aktivnosti u Latviji

Info dan o kvaliteti drvene sječke iz KKO, Cesis, Latvia

Info dan održan u regiji Vidzeme u travnju 2016. godine, okupio je 21. sudionika među kojima su bili proizvođači i opskrbljivači drvnom sječkom te upravitelji nabave. Glavna tema rasprave među dionicima bila je kvaliteta drvene sječke iz KKO, a obrađene su i ostale teme: zahtjevi za kvalitetom i standardi za kruta biogoriva, kvaliteta drvene sječke iz različitih izvora (posebice iz KKO), pitanja vezana uz podrijetlo drvnih goriva (posebice KKO), pitanja vezana uz proizvodnju, skladištenje, prijevoz i korištenje drvene sječke iz KKO.

Ostale aktivnosti promicanja korištenja KKO, ostvarivanja novih kontakata i izmjene informacija i znanja prikazane su u nastavku:

Prezentacija projekta komisiji za razvoj općine Cēsis, svibanj 2016.

Izložba "Vidzeme dani privrednika 2016", 21-22, svibnja 2016.

Vecpiebalga, 11. Svibnja 2016.

Usjevi biomase – Metoda sprečavanja erozije tla?

U ožujku 2016. godine francuska organizacija RMT Biomasse održala je nacionalni sastanak na temu uloge usjeva biomase u sprečavanju erozije tla. SRCplus partner AILE je u okviru tog događaja održao prezentaciju o nasadima KKO u obliku tzv. lignoceluloznih pojaseva, koji mogu imati značajnu ulogu u ograničavanju erozije tla ukoliko se implementiraju na nagibima, ili na periferiji parcele, na travnatim površinama koje se koriste kao tampon zone. AILE je također predstavio i dva postera samog SRCprojekta i strategije implementacije KKO u Bretanji. Događaj je organiziran u naselju Pays de Caux u Normandiji, gdje su prisutna ilovasta tla izuzetno podložna eroziji.

Francuski DIRouest zainteresiran za implementaciju KKO

U ožujku 2016. AILE, partner SRCplus projekta iz Francuske, organizirao je trening čiji je cilj bio razvoj KKO na DIRouest područjima. DIRouest je decentralizirana služba Ministarstva za zaštitu okoliša, održivog razvoja i energetike koja je pod upravom regije Bretanje. Trening je organiziran u gradu Loudéac, poznatom po sklonosti korištenju biomase za energiju. Dva kotla na biomasu (1MW i 2MW) mogla bi koristiti i drvenu sječku iz KKO kao gorivo. Trening je omogućio izmjenu tehničkih, ekonomskih i okolišnih pitanja vezanih uz KKO. Također, bila je to i prilika posjetiti polje potencijalno prikladno za osnivanje plantaže KKO (fotografije). Drugi trening je proveden u travnju za DIRouest upravitelje.

Prvi trening za poljoprivrednike u Makedoniji

Prvom treningu za poljoprivrednike održanom u travnju 2016. godine u Resenu u Makedoniji prisustvovalo je 23 sudionika koji su uključivali predstavnike dvije lokalne poljoprivredne organizacije i poljoprivrednike koji se bave proizvodnjom hrane u regiji. Budući da KKO nisu poznate u Makedoniji, sudionicima su predstavljene sljedeće teme: uvod u KKO, KKO vrste, KKO i održivost, poljoprivredne prakse, tehnologija i oprema za uzgoj i sječu KKO, dobrobiti od KKO, drvena sječka na farmi i dobrobiti korištenja drvene sječke na poljoprivrednim gospodarstvima, kao

i razvoj lokalnih lanaca za drvenu sječku. Trening su vodili g. Naumce Toskovski i g. Vasko Jovanovski, agronomi i predstavnici srednje poljoprivredne škola Car Samoil u Resenu, partnera na SRCplus projektu.

SRCplus aktivnosti u Grčkoj

Sajam 'Agrotica 2016', Solun

SRCplus partner CRES sudjelovao je u siječnju na poljoprivrednom sajmu 'Agrotica 2016'. S više od 1454 sudionika, ovaj najveći sajam u jugoistočnoj Europi i peti najveći u Europi, još se jednom pokazao kao važno mjesto za ruralni razvoj i poljoprivredni sektor. Tokom 4 dana podijeljeno je više od 500 letaka i 120 primjeraka SRCplus priručnika.

U okviru sajma organizirana je i SRCplus radionica na kojoj se govorilo o uzgoju drvnih vrsta, poboljšanju sadnog materijala za proizvodnju biomase, te su predstavljeni pokusi uzgoja KKO u regiji Kentriki Makedonia, ekonomske dobiti za poljoprivrednike, okolišne koristi, kao i ekonomski aspekti KKO u okviru zajedničke poljoprivredne politike.

Za više informacija o sajmu i SRCplus događaju posjetite:

- <http://agrotica.helexpo.gr/en>
- web-tv Helexpo <http://webtv.helexpo.gr/index.php/2015-2/agrotica-2016>.
- <http://www.youtube.com/embed/qbqT0sdNnxg>

SRCplus trening za poljoprivrednike, Paramithia, Grčka

Trening za poljoprivrednike održan je u travnju 2016. godine u gradu Paramithia, općini Souli. Fokus treninga stavljen je na sljedeće teme: osnivanje plantaža KKO, korištenje otpadne vode s pročištača za navodnjavanje KKO (nacionalni zakonodavni okvir), kriteriji za održivi uzgoj, vrste i klonovi, ekonomski i okolišni aspekti, proizvodnja topline iz drvne sječke i dr.

Nakon treninga organiziran je okrugli stol (večernji termin) s poljoprivrednicima, udruženjima, gradonačelnicom, članovima općinskog vijeća i lokalnim tijelima odgovornima za upravljanje vodama u navedenom području. Zadatak okruglog stola bio je razvitak funkcionalne sheme za proizvodnju drvne sječke iz KKO na poljoprivrednim imanjima i proizvodnja energije za potrebe zgrada Općine. Općina Souli, koja je bila suorganizator događaja, planira ugradnju sustava za grijanje na biomasu u javnim zgradama. Povodom toga, organiziran je i posjet navedenim zgradama kako bi se analizirala tehnička i strukturalna pitanja vezana za razvoj proizvodnih i opskrbnih lanaca za proizvodnju topline iz KKO.

SRCplus konzorcij

WIP Renewable Energies, Njemačka

Biomassehof Achental, Njemačka

Secondary School Car Samoil - Resen, Makedonija

Swedish University of Agricultural Sciences, Švedska

Latvian State Forest Research Institute Silava, Latvija

Community of Communes of Trièves, Francuska

Energetski institut Hrvoje Požar, Hrvatska

EKODOMA, Latvija

CRES, Grčka

Energy Agency of the Zlin region, Češka

Co-funded by the Intelligent Energy Europe Programme of the European Union